

ČAS na INICIATIVU

:: noviny pro boj za mzdy/platy, pracovní podmínky a sebevědomí
v nemocnicích – státních i nestátních :: 1. číslo/15. září 2018

Nemocnice dostaly rekordní peníze Řekněme si o ně. Zvlášť v akciovkách JDE TO

Odborová jednání s vládou nejspíš nepřinesou ani 10 procent. V každém případě nebudou garantovat ani čtvrt procenta zaměstnancům akciověk. Ti se hodili přes palubu.

I oni (ale nejen oni) však mají šanci si i tak polepšit. Nemocnice totiž dostanou z úhradové vyhlášky rekordní peníze. Ted' jde o to naše managementy donutit, aby je daly na mzdy. Aby je daly těm, kdo drží provoz nad vodou. Těm, k nimž mají managementy obří dluh. Těm, kdo doplácují na personální krizi, aniž by za ni mohli. Aby je dali personálu – sestřám, ošetrovatelkám, sanitářům, lékařům.

Donutit managementy... Zdá se to jako nesplnitelná věc? Není to nesplnitelná věc. Máme důkaz, příklad, že to jde. První číslo našich novin bude právě o tom, jak na to.

Jde to: příklad z akciovky Karlovarská krajská nemocnice (KKN)

:: Trojí přidání během jednoho roku, které znamenalo i to, že v akciovce mají některé sesterské kategorie víc peněz v základu než podle státních tabulek. Směnný příspěvek z léta 2017 pro všechny sestry, nejen pro ty ve směnném provozu, a v nižší míře pro ostatní, ošetrovatelky a sanitáře. Od ledna 2018 státních 10 procent. Lepší pracovní podmínky na bojových odděleních.

A hlavně: větší sebevědomí ve vztahu k managementu. ::

To je výsledek boje, který začal v únoru 2017 v KKN. Ještě v prosinci 2016 by si tam přitom nikdo nedokázal představit, že je něco takového možné. Na začátku bylo několik kolegyň. Postupně se iniciativa rozrůstala v sebeorganizaci, sílu, která dokázala vyvinout velký tlak na kraj i vedení.

Iniciativa to v KKN dokázala i proto, že pochopila následující. Držme se toho též:

- **Personál se za sebe musí postavit sám.** Špatné mzdy a podmínky jsou též následkem spoléhání se, že „to za nás někdo vyřeší“ (odbory, média, politici, inspektoráty práce...)
→ Je to jen na nás. Bez vlastního boje významně lepší peníze a podmínky nezískáme.
- **Síla je ve spojení oddělení zdola.** V praxi to znamenalo mapování a porovnávání podmínek na pracovištích, vlastní schůze (mimo provozky), vydávání novin, whatsappové a e-mailové skupiny...
→ Než se ozveme managementu, musíme mít základy sebeorganizace. Ne obráceně.
- **Síla je v boji, ne ve vyjednáváních!** Naše potenciální síla (jak může vypadat, si přečtete dál) je v nemocnici, v terénu, na odděleních, v provozu, ne v kanceláři u vyjednávacího stolu.
→ Princip je: nejprve co nejvíc přímého tlaku zdola oddělení, vyjednávání až poté a co nejméně.
- **Není naší starostí, kde zaměstnavatel na vyšší mzdy najde peníze.** „Na mzdy nemáme“, „máme dluhy“ bývají první odpovědi, které slyšíme. V KKN na to sestry řekly: „Vás, politiky a management, nezajímá, kde bereme z mizerných mezd peníze na svoje složenky, kdo nám hlídá děti, když děláme x-tou službu za sebou. Nás na oplátku nezajímá, kde seženete peníze na vyšší mzdy.“

► noviny pro nemocnice ◀
tiskněte – rozesílejte –
sdílejte

Cílem těchto novin je dát se dohromady: Dát dohromady kolegyně/kolegy ze svého oddělení, napříč odděleními, napříč nemocnicemi. Ty, kteří chtějí zvednout hlavu. I když se třeba cítí osamocení, protože lidé na jejich pracovišti váhají.

Cílem je mít noviny, které můžete tisknout, dávat, posílat právě svým kolegyním/kolegům, a tak najít ty odvážnější.

Nemůžete se smířit s tím, co vyjednaly odbory s vládou?

Přidejte se: iniciativa.sester@seznam.cz

→ Nenechme se vtáhnout do zodpovědnosti za „hledání zdrojů“. Jsme sestry, ošetřovatelky, sanitáři, nejsme manažeři – to je jejich práce. Nenechejme se vlákat do pracovních skupin a nekonečných jednání.

- **Boj, nátlak musí vycházet z podmínek na konkrétních odděleních.** Snad v každé nemocnici, na každém oddělení se provoz „záplatuje“ s pomocí přesčasů nad zákonný povinný limit, s pomocí porušování předpisů, náplní práce, standardů... Když tomu řekneme „NE“, bude muset vedení couvnout.

→ Neexistuje jediná metoda boje. Musí odpovídat konkrétnímu pracovišti. Ale boj musí být koordinovaný.

- **Potřebujeme být radikální a trpěliví.** Není to jen boj s managementem. Je to i boj s pasivitou, poslušností, mentalitou „hlavně si nedělat nepříjemnosti“ a „pořád se jedná, hlavně vyčkávejte, jak to dopadne, boj není na místě“. To vše naše oddělení intoxikovalo dlouhé roky. Podepsalo se to na nás. Změnit to je běh na dlouhou trať.

Těch poučení je mnohem víc. Tahle jsou nezákladnější. Jiná si možná připomeneme v následujících číslech novin. A na další brzy přijdete, když se do budování sebeorganizace a boje (s námi) pustíte. Kontaktujte nás.

Budme silné a chytré = zorganizujeme se, nezávisle, zdola. Pak si polepšíme,
Iniciativa sester

O co jde:

naučit se říkat „NE“ a přenést tak krizi na managementy

Poučit se je třeba i z jednání odborů s vládou. Plyne z nich toto: Politiky ani managementy nepřesvědčí argumenty, propočty ani litéstivé nebo výhružné popisy tragické reality v nemocnicích.

Dokud za krizi platíme pouze my svou přepracovaností a mizernými mzdami (a pacienti klesající kvalitou péče), je pro management a pro politiky vše OK. Vše funguje. Tahají za delší konec. A vědí, jak slabé jsme.

Neopakujme tutéž chybu „u sebe doma“, ve své nemocnici. Nespolehejme na vyjednávání. Nemysleme si, že bůhvíjak „tvrdý“ postoj při vyjednávání vyváží naši slabost na odděleních, neexistenci naší sebeorganizace v terénu. Nevýváží. Je to iluze.

Nespolehejme na inspektoráty

A probůh, nedoufejme, že to za nás vyřeší například inspektoráty práce! Velmi často jsou propojené se zaměstnavateli. Hrozí, že na kontrolu přijdou až ve chvíli, kdy se na ni management připraví. Šetření inspektorátů se potáhne... a nakonec kvůli tomu budeme při kolektivním vyjednávání tlačeni z časových důvodů ke zdi. A navíc: inspektoráty nám větší sebevědomí

rozhodně nepřinesou. Narovnat se musíme my samy, to za nás přece žádný státní úřad neudělá.

Princip boje

Jak tedy ukázat vedení sílu? Jak postavit proti aroganci managementu vlastní moc? Princip je: Přestat mu pomáhat krizi zahlazovat svou přepracovaností, svým porušováním předpisů, svou spoluprací.

Krize, problémy existují, ovšem pouze pro nás dole. My ty problémy musíme vzít a (obrazně řečeno) házet nad sebe: na nadřízené, odtud na hlavní sestru, odtud na vedení. Že se nedá postavit služba, že není sestra k monitorovanému pacientu? To je problém nadřízených – aby měli důvod postarat se o to, aby se to stal problém hlavní sestry. A aby hlavní sestra měla důvod konečně tlačít na svůj nadřízený management. A ten na provozovatele. Ty „důvody“ jim však musíme dát my zdola: tím, že se naučíme říkat a praktikovat „NE“.

Benefit bude dvojí: zatlačíme na lepší mzdy a samotným bojem si rovnou zlepšíme pracovní podmínky. V KKN se tento princip a metody boje osvědčily. Není důvod, aby nefungovaly i jinde, kde se dá personál dohromady.

Nejde jen o deset procent!

Vládě se povedl mistrovský kousek, když na jaře odmítla dokonce i slíbené desetiprocentní zvýšení. Tím požadavky odborů zmrazila, od oné chvíle se soustředily jen na získání oněch 10 procent. Na nic víc!

Ani 10 procent by však situaci zásadně nepomohlo. Nezapomínejme, téměř o 10 procent se zvyšují mzdy napříč pracovním trhem, i v odvětvích, která nejsou tak dlouhodobě personálně devastovaná. Co to znamená? Že ani 10 procent by do nemocnic nikoho nepřilákalo. Navíc, jednání na státní úrovni bude znamenat, že se (bez boje v akciovkách) opět rozevrou nůžky mezi státními špitály a akciovými.

Toho si musíme být vědomi, speciálně v akciovkách. Závěr: 10 procent není „povinný“ strop. Přírozeně, (dlouhodobým) cílem je přijetí státních tabulek i v akciovkách. **Naše požadavky jsou limitovány jen jedním – naší silou, kterou na jejich podporu dokážeme zorganizovat.** A nakonec, nejde o to, vyměnit přepracovanost a ničení osobního života za vyšší mzdy. Boj za mzdy a pracovní podmínky musí jít ruku v ruce.

Nemůžete se smířit s tím, co vyjednaly odbory s vládou?

Přidejte se: iniciativa.sester@seznam.cz

Zkušenost z praxe: jak bojujeme na našem oddělení

Nejde o bůhvíjak velké vzpoury – i ta „malá“ vzpoura je ale „malá“ jen zdánlivě. To proto, že je začátkem cesty k sebevědomí. Následující „NE“ z praxe jsou toho dokladem. Možná se zdají „banální“, ale v KKN vlastně otevřela cestu dalším „NE“, inspirovala, dodala odvalu. Dala příklad. A ve výsledku s jinými „NE“ z jiných oddělení nakonec vytvořila kolektivní sílu a vyvolala tlak. A z opačné strany – vyžadovala odvalu začít a ustát to a organizovaný kolektiv.

Naše zkušenost je z centrálních operačních sálů: V kolektivu jsme se domluvily, že nechceme vypovídat přesčasovou práci (každá z nás měla své důvody). Proto jsme hledaly jinou cestu, jak tlačit na vedení.

Úplně první věc bylo dodržování přestávek na oběd. I když to zní jednoduše, i to byl boj. Podle zákoníku práce si pěkně, nejpozději do 13.00, dojít na oběd. I to jsme si musely vyvzdorovat.

Dalším krokem bylo dodržování standardů při přebírání a předávání pacienta: Odted' pěkně v klidu, s ohledem na pacienta, ne na zrychlený provoz. Ne jako dřív ve fofru a s často vyplašeným pacientem na operačním stole.

Potom jsme se rozhlédly po tom, co říkají jiné předpisy. Například hygienické. Ty například ukládají každé dezinfekci dobu expozice (můžeme jí ale říkat „vytírací pauza“, protože právě to ten termín znamená :)). Takže? Takže se po vytření začalo čekat 15 minut, jak si naše dezinfekce vyžaduje. Teprve poté pokračujeme dál dalším pacientem. Jasně, zní to možná fádně, příliš obyčejně, ale tohle byl teprve boj: Co si to dovoluujeme? Jak se opovažujeme brzdit operační program?

Všechny tyhle krůčky, jeden po druhém, vedly k všeobecnému pohoršení, trvalo nám dlouho, než je přijali i ti, kteří by se jimi měli řídit v první řadě.

A co nám to přineslo? Spoustu výtahů, v mnoha ohledech. Například nekloužeme na mokré podlaze, nedýcháme výpary dezinfekčních roztoků (existuje studie o škodlivosti dlouhodobého vdechování jejich výparů), operační sály jsou vydezinfikovány tak, jak mají být. Naobědváme se kolem poledního jako lidi. Nehoníme se jako předtím. Z našeho přístupu mají prospěch i pacienti.

Vyneslo to ale ještě něco navíc, něco, co vlastně překračuje naše oddělení: Stokrát se leckomu může zdát, že to jsou drobnosti (ovšem ten, kdo se s podobnými věcmi potýká, ví, že změnit je není samo sebou). Jenže když začnou na podobných „drobnostech“ měnit dosavadní, zažitý způsob práce další a další oddělení, když bude množství těch drobností narůstat a narůstat, z mnoha ohniček vyrostou požár. A postupně se propálí až k vedení. A ano, nakonec dojde vedení k tomu, že to podle starých způsobů prostě nejde. Že je potřeba přilákat nové sestry. Že není jiná možnost – že to bez zdravotnic prostě nejde a nikdy nepůjde.

Každé oddělení má svá specifika, své postupy. Ale všude se dají pracovní podmínky zlepšit. Je to na delší popovídání si. Všude se dá „nasadit páka“, jak zažité stereotypy (a zažité uvědomění zdravotnic) měnit. Chce to odstup právě od toho naučeného, zautomatizovaného.

A všechno to však jsou kroky, které jsou v souladu se standardy, předpisy, zákoníkem práce. Všechny jsou podle pravidel. **Nikdo nás nemůže nařknout, že děláme něco špatně, natož nás za to trestat.**

Samozřejmě, mnohé z nás se staly terčem kolegů, kteří si mysleli, že nás z pozice síly nebo funkce vrátí k „poslušnosti“. Ustály jsme to. A tímto způsobem budeme bojovat dál. Jednak proto, že i když nám v KKN vedení slíbilo „státní tabulky“, slib nedodrželo – a my nechceme spolupracovat s někým, kdo nedodržuje sliby. A jednak proto, že nám jde o narovnání naší profesní hrdosti a pracovních podmínek napořád.

Na závěr chci říct, že je přinejmenším velmi smutné, že se vyhrožuje tím, že jako zdravotníci začneme dodržovat zákoník práce. To by přece měla být alfa omega. Proto je třeba zdůraznit: celé zdravotnictví dnes stojí na nedodržování zákoníku práce a zodpovědní tuto nebezpečnou skutečnost přehlížejí.

Je jen na nás, abychom to změnili.

► rozesílejte – tiskněte – šiřte ◀

Jaké jsou vaše zkušenosti, podmínky, nápady, názory? Napište nám.

► Dejme se dohromady, rády pomůžeme svými zkušenostmi, rády se poučíme těmi vašimi! ◀

Iniciativa sester – Neodcházíme, organizujeme se (ISNO)

e-maily: iniciativa.sester@seznam.cz ::: iniciativa.sester.cheb@seznam.cz :::

iniciativasesterk.vary@centrum.cz ::: **web:** organizujemese.cz ::: **Facebook:** Iniciativa sester

Nemůžete se smířit s tím, co vyjednaly odbory s vládou?

Přidejte se: iniciativa.sester@seznam.cz